

Uw kenmerk

Datum

25 augustus 2005

Ons kenmerk

KD/14807/marktordening telefonie/SW

Doorkiesnummer

(070) 445 43 56

Doorkiesnummer telefax

(070) 445 45 91

E-mail

kdupon@consumentenbond.nl

De leden van de bijzondere commissie
voor de JBZ-raad

Onderwerp

Bewaarplicht verkeersgegevens

Geachte commissieleden,

Vooruitlopend op de presentatie van de Korps Landelijke Politiediensten (KLPD) over het opslaan van verkeersgegevens op 6 september vragen de Consumentenbond en Bits of Freedom uw aandacht voor het volgende. De besluitvorming over de bewaarplicht dreigt op onevenwichtige wijze tot stand te komen. De bewaarplicht voor alle elektronische verkeersgegevens zal waarschijnlijk ingrijpende gevolgen hebben voor de positie van de consument in de elektronische communicatiesector, zonder effectief te zijn.

De Europese Ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken zijn op 13 juli samengekomen voor een spoedoverleg, naar aanleiding van de aanslagen in Londen. Zij hebben op dit overleg afgesproken dat in oktober het besluit over de bewaarplicht voor telecom- en internetaanbieders verder uitgewerkt zal worden. Het voorstel van de ministers van Justitie bepaalt dat gegevens over al het internet-, email- en telefoonverkeer van alle Europese burgers tenminste een, maar mogelijk zelfs vier jaar moeten worden bewaard door de telecombedrijven. De Consumentenbond en Bits of Freedom vrezen dat deze bewaarplicht niet het beoogde effect sorteert, terwijl de gevolgen ingrijpend zullen zijn. De Consumentenbond en Bits of Freedom zijn van mening dat deze maatregel disproportioneel, ineffectief en duur is.

Wij hebben inmiddels begrepen dat er voorafgaand aan het Algemeen Overleg over de JBZ-raad van 8 en 9 september een besloten bijeenkomst zal plaatsvinden met de KLPD over de verkeersgegevens. Het is zeer spijtig dat andere partijen met een relevante inbreng geen mogelijkheid krijgen om inbreng te leveren. Wij vrezen dat door het gebrek aan andere invalshoeken de nadruk komt te liggen op de overwegingen die vanuit het opsporingsapparaat naar voren worden gebracht.

Om tot een evenwichtige afweging te komen, is het nodig dat tenminste de overwegingen van andere relevante partijen, zoals het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP), worden gehoord. De heer Kohnstamm, voorzitter van het CBP, beargumenteert onder meer in een ingezonden brief¹ op overtuigende wijze dat er geen causaal verband is aangetoond tussen het niet kunnen voorkomen van terroristische aanslagen en het niet-beschikbaar zijn van verkeersgegevens. Een bijeenkomst over een dergelijk zwaarwegend onderwerp dient ook openbaar te zijn en toegankelijk voor alle relevante partijen. Een besluit met grote consequenties verdient

¹ NRC Handelsblad, vrijdag 19 augustus

aldus een passende voorbereiding. De besluitvorming over een bewaarplicht moet zorgvuldig en geloofwaardig zijn.

Wij zijn van mening dat besluitvorming over een bewaarplicht alleen op een uitgewerkt en onderbouwd voorstel gebaseerd kan zijn. In zo'n voorstel wordt onderbouwd waarom welke gegevens voor welke duur door wie moeten worden opgeslagen.

Nut en noodzaak van deze maatregel zijn nog steeds niet aannemelijk gemaakt. Een poging daartoe, met het rapport van de Erasmus universiteit, biedt ook geen aanknopingspunten. In het onderzoek staat nergens aangegeven waarom het noodzakelijk is dat deze gegevens moeten worden bewaard. Het onderzoek geeft geen antwoord op de vraag of een bewaarplicht ook daadwerkelijk moet worden ingevoerd. Het enige dat uit het onderzoek naar voren komt is dat bepaalde opsporingsdiensten er voordeel bij denken te zullen hebben. De maatregel is volgens ons te duur en te ingrijpend om luchthartig over te nemen en in te voeren. Belangrijke aspecten waaronder de kosten, de (technische) haalbaarheid, en de effectiviteit, zijn niet in het onderzoek meegenomen. De Consumentenbond en Bits of Freedom zijn bezorgd over de beveiliging van de gegevens. Waar gegevens worden bewaard kunnen ze worden gekraakt. Gelukkig staft het onderzoek wél de zorg van Consumentenbond en Bits of Freedom dat een bewaarplicht eenvoudig kan worden omzeild, waardoor de effectiviteit van de bewaarplicht op losse schroeven komt te staan.

De Consumentenbond en Bits of Freedom zijn van mening dat de effectiviteit en de preventieve werking van een bewaarplicht eerst aannemelijk moeten worden gemaakt voordat deze wordt ingevoerd.

Samenvattend vragen de Consumentenbond en Bits of Freedom om:

- De minister nogmaals opdracht te geven zich te onthouden van verdere stappen, waaronder het instemmen met enig voorstel betreffende een bewaarplicht voor elektronische verkeersgegevens, totdat maatschappelijk nut en noodzaak onomstotelijk zijn aangetoond.
- Relevante partijen, zoals het CBP, uit te nodigen voor een openbare hoorzitting waarin ze kunnen worden gehoord over de invoering van een algemene bewaarplicht van verkeersgegevens.

Hoogachtend,

Consumentenbond

Klaske de Jonge
directeur

Bits of Freedom

Sjoera Nas en Maurice Wessling
directie